

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Asan/34/2019
Identifikačné číslo spisu: 2018200097
Dátum vydania rozhodnutia: 26. januára 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2018200097.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Mališovej a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): T. V., narodený dňa XX.XX.XXXX, U. XXX/XX, P., právne zastúpeného: JUDr. Marián Jusko, advokát, Rači potok 3, Košice, proti žalovanému: Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Trnave, odbor poriadkovej polície, Starohájska 3, Trnava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. ORPZ-TT-11-004/2017-PK zo dňa 16.01.2018, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/37/2018-118 zo dňa 03.07.2019, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/37/2018-118 zo dňa 3. júla 2019 m e n í t a k , ž e r o z h o d n u t i e ž a l o v a n é h o č . O R P Z - T T - 1 1 - 0 0 4 / 2 0 1 7 - P K z o d ň a 1 6 . j a n u á r a 2 0 1 8 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Žalobcovi p r i z n á v a n á r o k n a n á h r a d u t r o v k o n a n i a n a k r a j s k o m a j k a s a č n o m s ú d e .

O d ô v o d n e n i e

I. Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Riaditeľ Obvodného oddelenia Policajného zboru Trnava, odboru poriadkovej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trnave, ako prvoinštančný orgán verejnej správy, disciplinárnym rozkazom č. 7/2017 zo dňa 07.11.2017, podľa § 53 ods. 1 písm. b) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len „zákon o štátnej službe“) uložil žalobcovi zníženie služobného platu o 5 % na dobu jedného mesiaca za disciplinárne previnenie podľa § 52 ods. 1 zákona o štátnej službe, ktorého sa dopustil zavineným porušením povinnosti ustanovenej podľa § 48 ods. 3 písm. a) zákona o štátnej službe tým, že konal v rozpore s ustanoveniami Nariadenia prezidenta Policajného zboru č. 22/2013 o činnosti základných útvarov služby poriadkovej polície Policajného zboru, čl. 43 ods. 5, pretože mal v pláne služieb zmenu na deň 08.10.2017, ktorá bola

vykonaná dňa 02.10.2017, avšak pri nástupe do služby dňa 04.10.2017 sa s uvedenou zmenou neoboznámil.

2. Žalovaný orgán verejnej správy napadnutým rozhodnutím č. ORPZ-TT-11-004/2017-PK zo dňa 16.01.2018 odvolanie žalobcu voči personálnemu rozkazu zamietol a odvolaním napadnuté prvoinštančné rozhodnutie potvrdil.

II. Konanie na krajskom súde

3. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“ alebo „Správny súdny poriadok“) správnu žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol a žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania.

4. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd uviedol, že po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu a administratívneho spisu správneho orgánu, preskúmal napadnuté rozhodnutia a dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby.

5. Ustálil, že úlohou správneho súdu bolo posúdiť, či boli splnené zákonné podmienky na uloženie disciplinárneho opatrenia - disciplinárneho rozkazu, spočívajúceho v znížení služobného platu o 5 % na dobu jedného mesiaca žalobcovi za disciplinárne previnenie, ktoré bolo žalobcovi kladené za vinu; či napadnuté rozhodnutie vrátane disciplinárneho rozkazu sú rozhodnutiami zákonnými z hľadiska procesnej stránky a zo strany hmotnoprávnej.

6. Vzhľadom k tomu, že zistenie skutkového stavu v tejto veci podľa správneho súdu nebolo medzi stranami sporné a správny súd v tejto veci neuplatňoval sankčnú moderáciu (§ 198 S.s.p.), pri prieskume zákonnosti napadnutého rozhodnutia vychádzal zo skutkového stavu zisteného v predmetnom disciplinárnom konaní, v ktorom pre posúdenie disciplinárnej zodpovednosti žalobcu za porušenie služobných povinností bolo podstatné konanie žalobcu, ktorého sa dopustil tým, že porušil čl. 43 ods. 5 Nariadenia prezidenta PZ č. 22/2013, pretože mal v pláne služieb zmenu na deň 08.10.2017, ktorá bola vykonaná dňa 02.10.2017, avšak pri nástupe do služby dňa 04.10.2017 sa s uvedenou zmenou neoboznámil v tom zmysle, že by ju vzal na vedomie svojim podpisom.

7. Podľa názoru správneho súdu konaním žalobcu došlo jednoznačne k porušeniu čl. 43 ods. 5 nariadenia (mal za nepochybné, že túto zmenu v pláne služieb nepotvrdil žalobca svojim podpisom a neuviedol ani dátum kedy sa s touto zmenou oboznámil) a skutočnosť, že takýmto konaním žalobcu nedošlo k žiadnym právnym následkom nezbavuje žalobcu zodpovednosti za takéto disciplinárne previnenie.

8. V tejto súvislosti súd považoval za potrebné k veci uviesť, že právny poriadok kladie prísnejšie podmienky profesionálneho a morálneho charakteru pre výkon štátnej služby v ozbrojených zložkách. V danom prípade sa jedná o vykonávanie pracovnej (služobnej) činnosti žalobcu v ozbrojenom zbore, kde v rámci vnútornej štruktúry policajného zboru platí princíp nadriadenosti/podriadenosti a nerešpektovanie interných predpisov žalovaného ako aj zákonov je nekompromisne sankcionované. V konečnom dôsledku to znamená, že zákon vyžaduje striktné dodržiavanie svojich ustanovení, prísnejších než iné zákony (Zákonník práce, Správny poriadok) vo vzťahu k plneniu služobných povinností.

9. Vzhľadom na uvedené krajský súd konštatoval, že správne orgány pri ukladaní disciplinárneho opatrenia žalobcovi za zistené porušenie povinností policajta dostatočne zistili skutkový stav veci, ktorý bez pochybností preukazoval, že žalobca sa dopustil disciplinárneho previnenia na tom skutkovom základe, že sa neoboznámil so zmenou v pláne služieb v kontexte ako je to ustanovené v čl. 43 ods. 5 Nariadenia prezidenta Policajného zboru č. 22/2013, čím jednoznačne porušil tento článok, za čo mu bolo s prihliadnutím na jeho predchádzajúce služobné hodnotenia uložené primerané disciplinárne opatrenie, spočívajúce v znížení služobného platu o 5 % na dobu jedného mesiaca, ktoré do budúcnosti môže prispieť k náprave žalobcu pri plnení jeho služobných povinností a v dôslednom

dodržiavanie služobnej disciplíny. Zároveň správny súd poznamenal, že pri ukladaní disciplinárneho opatrenia nadriadený viedol konanie v súlade s ustanoveniami § 55 až § 60 zákona o štátnej službe, pričom dbal na zachovávanie procesných práv žalobcu. Preskúvané rozhodnutia oboch stupňov sú podľa krajského súdu riadne odôvodnené a rozhodnutie druhého stupňa obsahuje odpovede na všetky podstatné odvolacie námietky žalobcu.

10. V ďalšom uviedol, že pokiaľ žalobca v súvislosti s výkonom jeho štátnej služby v policajnom zbore namietal šikanózne zaobchádzanie s jeho osobou zo strany nadriadeného, prípadne sa domnieval, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania, má možnosť využiť v zmysle ust. § 2a zákona o štátnej službe zákonom stanovené inštitúty právnej ochrany. Rovnako nebolo predmetom v prejednávanej veci žalobcom tvrdené zanedbanie povinností nadriadených vyplývajúcich im z ustanovenia § 49 písm. d) zákona o štátnej službe tým, že voči iným policajtom nevyvodili dôsledky z porušovania služobných povinností, za ktoré inak bolo udelené disciplinárne opatrenie žalobcovi. Na zisťovanie, objasňovanie a odstraňovanie žalobcom naznačených nežiaducich javov pri plnení povinností nadriadenými slúžia inštitúty vnútornej kontroly v rámci policajného zboru, prípadne kontroly zo strany nadriadených inštitúcií.

III. Konanie na kasačnom súde

11. Rozsudok napadol sťažovateľ kasačnou sťažnosťou z dôvodov, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, pričom dôvody kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. g) a h) S.s.p. s opisom rozhodujúcich skutočností následne popísal.

12. Žalobca v prvom rade poukázal na skutočnosť, že disciplinárnym rozkazom, mu bolo udelené disciplinárne opatrenie zníženie služobného platu o 5 % na dobu jedného mesiaca za disciplinárne previnenie podľa § 52 ods. 1 zákona o štátnej službe. V ďalšom poukázal na obsah odvolania, ktoré podal voči disciplinárnemu rozkazu. Následne poznamenal, že odvolací orgán neprihliadal na jeho argumenty a stotožnil sa s rozhodnutím prvostupňového orgánu. Žalobca mal za to, že odvolací orgán zopakoval odôvodnenie prvostupňového orgánu a potvrdil disciplinárny rozkaz v celom rozsahu, pričom sa zaoberal v podstate žalobcovým poukazaním na rozpor tvrdení uvedených v disciplinárnem rozkaze, s ktorým sa stotožnil.

13. Ako nepravdivé označil žalobca skutkové tvrdenie, že sa neoboznámil so zmenou plánu služieb, ktoré tvorilo podklad kvalifikácie jeho konania ako porušenia povinností policajta, pretože absolútne nezodpovedá skutočnosti. Žalobca službu riadne odslúžil, a ak by platilo tvrdenie nadriadeného o tom, že sa s plánom služieb neoboznámil, tak by do služby nenastúpil vôbec.

14. Potvrdenie oboznámenia sa so zmenou žalobca pri plnení svojich služobných povinností opomenul, čo v uvedenom kontexte má podľa neho len administratívny charakter. Zdôraznil, že kvalifikácia každého protiprávneho konania si vyžaduje naplnenie nielen formálnych znakov, ale aj naplnenie materiálneho znaku. Materiálny znak predstavuje závažnosť konania, ktorá v sebe vyjadruje nebezpečnosť konania. Opomenutie vyslovene administratívneho potvrdenia oboznámenia sa so zmenou plánu služieb v sebe nenesie žiadne nebezpečenstvo pre spoločnosť a jeho závažnosť je rovná nule. Absencia materiálneho znaku konania má preto za následok, že konanie v sebe nenesie žiadny stupeň nebezpečnosti nie je možné ho kvalifikovať ako konanie, ktoré je porušením povinností policajta, teda disciplinárnym previnením.

15. Mal za to, že je rozdiel, ak by sa žalobca neoboznámil s plánom služieb a súčasne by nedošlo k potvrdeniu oboznámenia sa s plánom služieb, následkom čoho by bolo nevykonanie zmenenej služby a v prípade, ktorý sa stal, teda s plánom služieb sa žalobca oboznámil, službu riadne vykonal, pričom uvedené skutočnosti len opomenul administratívne potvrdiť.

16. V ďalšom vyslovil žalobca názor, že odvolací orgán síce odôvodnil svoje rozhodnutie, ale zámerne sa vyhol argumentácii k jeho námietkam a vysvetleniam.

17. Dodal, že aj napriek tomu, že na jeho osobu ako policajta sa kladú zvýšené nároky, mal zato, že previnenie, ktoré sa mu kladie za vinu je vzhľadom na okolnosti prehnané a nemá nič spoločné s dodržiavaním právnych predpisov, a je v rozpore s dosiahnutím ich účelu. Zároveň vyslovil názor, že je trestaný len z dôvodu, že jeho nadriadený sa snaží, aby odišiel z oddelenia.

18. Žalobca poukázal na to, že v disciplinárnom rozkaze existuje rozpor výrokovvej časti s odôvodnením, je založený na nesprávnom právnom posúdení veci ako aj na nedostatočne zistenom skutkovom stave, prvostupňový orgán sa nevysporiadal so skutočnosťami, na ktoré žalobca poukazoval a nebral do úvahy jeho argumenty, preto disciplinárny rozkaz a rozhodnutie o odvolaní považoval za nepreskúmateľné, zmätočné, šikanózne.

19. Uviedol, že je možné súhlasiť s krajským súdom v tom, že policajti sa posudzujú podľa prísnejších kritérií, avšak krajský súd podľa názoru žalobcu vyložil ustanovenia, o ktoré sa opiera, vyslovene formalisticky a s takýmto výkladom sa nestotožnil. Mal za evidentné, že čl. 43 ods. 5 Nariadenia prezidenta PZ č. 22/2013 má za úlohu zabezpečiť riadnu činnosť oddelení policajného zboru, plynulosť a obsadenosť služieb tak, aby boli zabezpečené úlohy policajného zboru s tým, že práve nadriadený mal zabezpečiť, aby sa každý policajt oboznámil s plánom služieb a pokiaľ tak neučinil, nevykonával si svoje povinnosti. Napriek tomu služba bola riadne odslúžená a išlo len o opomenutie, ktoré pri pracovných povinnostiach vzniká bežne u každého policajta. Pokiaľ však vezmeme do úvahy i materiálnu stránku, k žiadnemu ohrozeniu ani porušeniu úloh policajného zboru nedošlo, teda nedošlo k žiadnemu negatívnemu následku. Nepodpísanie oboznámenia sa so službou nemôže byť hodnotené ako porušenie zákonnej normy, ale len ako opomenutie pri realizácii administratívnej povinnosti.

20. Vyslovil presvedčenie, že krajský súd a ani žalovaný vzhľadom na špecifickú situáciu nevykladá predmetné ustanovenia právnych predpisov správne, resp. vykladá ich vyslovene len po formálnej stránke, pričom svojim rozhodnutím prispieva k šikanóznemu správaniu žalovaného pri nezmyselnom trestaní policajtov a preto rozsudok je nesprávny a nezákonný. Navrhol preto, aby kasačný súd zmenil rozsudok tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy právneho zastúpenia.

21. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril v podaní zo dňa 08.10.2019, v ktorom uviedol, že žalobca neuvádza žiadne nové skutočnosti ako tie, ktoré uviedol v rámci disciplinárneho konania a v odvolaní sa voči disciplinárnemu rozkazu. Poznamenal, že sa plne pridrižiava doterajšiemu stanovisku a má za to, že žalobca sa dopustil disciplinárneho previnenia. Dôvody uvedené v žalobe nepovažuje žalovaný za právne relevantné na zrušenie rozhodnutí označených žalobcom, preto navrhol, aby súd kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

IV. Právny názor NS SR

22. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.), je prípustná (§ 439 S.s.p.) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 S.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná, preto napadnutý rozsudok krajského súdu postupom podľa § 462 ods. 2 S.s.p. zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného vo veci samej zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26. januára 2021 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

23. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. ORPZ-TT-11-004/2017-PK zo dňa 16.01.2018, ktorým zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil disciplinárny rozkaz č.7/2017 zo dňa 07.11.2017, ktorým bolo sťažovateľovi podľa § 53 ods. 1 písm. b) zákona o štátnej službe uložené zníženie služobného platu o 5 % na dobu jedného mesiaca za disciplinárne previnenie podľa § 52 ods. 1 zákona o štátnej službe, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako kasačný súd, preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a orgánu verejnej správy prvej inštancie, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 47 zákona o štátnej službe, služobná disciplína policajtov spočíva v dôslednom plnení povinností ustanovených ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, služobnou prisahou, rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených.

Podľa § 48 ods. 3 písm. a) zákona o štátnej službe, policajt je povinný plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený.

Podľa § 52 ods. 1 zákona o štátnej službe, disciplinárnym previnením je zavinené porušenie povinností policajta, pokiaľ nie je trestným činom alebo priestupkom.

Podľa § 53 ods. 1 písm. b) zákona o štátnej službe, disciplinárnym opatrením je zníženie služobného platu až o 15% na dobu najviac troch mesiacov.

Podľa § 54 zákona o štátnej službe, ak postačí na nápravu policajta a na obnovenie služobnej disciplíny za menej závažné konanie, ktoré má znaky disciplinárneho previnenia alebo znaky priestupku, výčitka, disciplinárne opatrenie sa neuloží.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o štátnej službe, pri rozhodovaní o uložení disciplinárneho opatrenia sa prihliada na povahu protiprávneho konania, na okolnosti, za ktorých bolo spáchané, jeho následky, mieru zavinenia a na doterajší postoj policajta k plneniu služobných povinností.

Podľa § 241 ods. 3 zákona o štátnej službe, v odôvodnení rozhodnutia sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený oprávnený orgán pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodoval.

Podľa čl. 43 ods. 5 Nariadenia prezidenta Policajného zboru č. 22/2013 (ďalej len „nariadenie“), ten kto schváli plán služieb, po jeho schválení zabezpečí oboznámenie sa s plánom služieb všetkými policajtmi tak, aby mohol následne toto oboznámenie preukázať. Uvedené oboznámenie a preukázanie sa týka aj zmien v pláne služieb. Každý policajt pri prvom nástupe do služby po schválení plánu služieb alebo po vykonaní zmeny v pláne služieb sa oboznámi s plánom služieb alebo s vykonanou zmenou a toto oboznámenie potvrdí svojim podpisom aj s uvedením dátumu oboznámenia sa. Oboznámenie potvrdí priamo v pláne služieb na jeho druhej strane alebo v osobitnej prílohe k plánu služieb. Pri zmene v pláne služieb z dôvodu čerpania riadnej dovolenky, služobného voľna alebo práceneschopnosti policajta sa zápis o zmene služby ani oboznámenie nevykonajú.

24. Preskúmaním veci kasačný súd zistil, že predmetom konania je procesný postup krajského súdu, ktorý po tom ako zistil, že žalovaný potvrdil disciplinárny rozkaz ukladajúci žalobcovi disciplinárne opatrenie zníženie služobného platu o 5 % na dobu jedného mesiaca, podanú správnu žalobu ako nedôvodnú zamietol.

25. Kasačný súd z obsahu predloženého súdneho a administratívneho spisu zistil skutkový stav tak, ako je popísaný v rozsudku krajského súdu. Kasačný súd má za to, že žalovaný konanie sťažovateľa vyhodnotil ako disciplinárne previnenie, za ktoré mu uložil disciplinárne opatrenie na tom základe, že sťažovateľ nepotvrdil svojim podpisom v súlade s čl. 43 ods. 5 nariadenia oboznámenie sa s vykonanou zmenou v pláne služieb. Krajský súd mal za jednoznačné, že zo strany sťažovateľa došlo k porušeniu čl. 43 ods. 5 nariadenia a skutočnosť, že takýmto konaním nedošlo k žiadnym právnym následkom nezbavuje sťažovateľa zodpovednosti za takéto disciplinárne previnenie. Sťažovateľ v administratívnom aj súdnom konaní namietal, že s vykonanou zmenou služby bol oboznámený s tým, že dňa 08.10.2017 nastúpil do výkonu služby v zmysle vykonanej zmeny v pláne služieb a službu odslúžil, pričom podpísanie zmeny služby zabudol podpísať.

26. V ďalšom dospel kasačný súd k zisteniu, že o predmete konania v obdobnej veci už rozhodol kasačný súd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžk/32/2017 zo dňa 30.04.2019 s nasledovným odôvodnením:

„24. V tejto súvislosti však kasačný súd považoval za potrebné upriamiť pozornosť na to, že pri posudzovaní otázky porušenia tejto povinnosti a naň nadväzujúcu disciplinárnu zodpovednosť policajta je nevyhnutné prihliadať i na účel sledovaný článkom 43 ods. 5 nariadenia č. 22/2013, ktorým je nepochybne zabezpečenie včasnosti oboznámenia sa s plánom služieb a zmenami v ňom vykonanými tak, aby bol naplnený jeho účel, t. j. aby policajti vykonali služby tak, ako sú v pláne naplánované. V danom prípade zmena výkonu služby dňa 25.08.2015 bola žalobcovi oznámená telefonicky, s tým, že do služby má nastúpiť nie od 07:30 hod. do 19:30 hod., ale došlo iba k zmene času od 04:30 hod. do 16:30 hod. Žalobca však napriek opomenutiu podpísať zmenu plánu služby do služby dňa 25.08.2015 riadne nastúpil a celú službu odslúžil.

25. Kasačný súd vychádzajúc z dôvodov kasačnej sťažnosti musel prisvedčiť argumentácii žalobcu, týkajúcej sa nedostatočného posúdenia škodlivého účinku protiprávneho konania žalobcu. Je potrebné uviesť, že na to, aby mohlo byť určité konanie kvalifikované ako protiprávne konanie (v danom prípade disciplinárne previnenie), je nutné naplnenie tak formálnych (zákonných) znakov ale i materiálneho znaku, ktorý je vyjadrením závažnosti - nebezpečnosti tohto konania. Túto skutočnosť je potrebné následne zohľadniť pri posudzovaní disciplinárnej zodpovednosti policajta za disciplinárne previnenie a uložení príslušného disciplinárneho opatrenia, keďže nie každé porušenie povinnosti policajta dosahuje rovnakú intenzitu a s tým spojené ohrozenie záujmov chránených zákonom. Nazeranie na protiprávne konanie - disciplinárne previnenie čisto formálne je nielenže nesprávne, ale aj odporujúce zákonu. Každé protiprávne konanie, ktoré napĺňa znaky disciplinárneho previnenia, je potrebné skúmať aj z materiálneho hľadiska, pričom v tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na ustanovenie § 56 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z. (materiálny korektív). Predmetné ustanovenie vypočítava hľadiská, na ktoré treba pri posudzovaní závažnosti činu prihliadať. Ide o povahu protiprávneho konania, okolnosti, za ktorých bolo spáchané, jeho následky, mieru zavinenia a na doterajší postoj policajta k plneniu služobných povinností. Podľa názoru kasačného súdu orgány verejnej správy i krajský súd dostatočne a presvedčivo nezdôvodnili závažnosť porušenia povinnosti žalobcu (opomenutie žalobcu potvrdiť oboznámenie sa so zmenou plánu služieb) z hľadiska kritérií uvedených v ustanovení § 52 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z., keď neuviedli, z akých dôvodov konanie žalobcu, (ktorý napriek porušeniu povinnosti potvrdiť zmenu plánu služieb nastúpil do služby) vyhodnotili ako protiprávne konanie - disciplinárne previnenie, dosahujúce takú intenzitu, ktorá odôvodňuje uloženie disciplinárneho opatrenia - zníženie služobného platu. Inými slovami orgány verejnej správy žalobcovi neposkytli zrozumiteľnú odpoveď na otázku z akých dôvodov posúdili konanie žalobcu ako disciplinárne previnenie a na základe čoho dospeli k záveru o nutnosti postihnúť žalobcu práve uvedeným (a nie iným) disciplinárnym opatrením v zmysle § 53 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. Ustanovenie § 56 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z. obsahuje výpočet skutočností, na ktoré všetky je povinný oprávnený orgán z disciplinárnou právomocou pri ukladaní disciplinárneho opatrenia prihliadať. Nepostačuje, ak oprávnený orgán v disciplinárnom rozkaze len uvedie a popíše skutočnosti, na ktoré prihliadol ale je nutné, aby ich vyhodnotil vo vzájomnej súvislosti a vyvodil z nich logický záver odôvodňujúci uloženie konkrétneho disciplinárneho opatrenia. Z uvedeného je zrejmé, že tak orgány verejnej správy ako i krajský súd pri posudzovaní disciplinárnej zodpovednosti žalobcu nevzali do úvahy všetky zákonom stanovené kritériá, pričom zvolené kritériá bez akéhokoľvek hodnotenia vo vzájomných súvislostiach iba heslovite a nezrozumiteľne vymenovali a

vyvodili z nich dôvodnosť uloženia disciplinárneho opatrenia - zníženia služobného platu o 5% na dobu 3 mesiacov. Pokiaľ tak prvostupňový správny orgán neurobil a žalovaný túto vadu v odvolacom konaní neodstránil, zaťažil tak napadnuté rozhodnutie vadou nepreskúmateľnosti.

29. Obe preskúmané rozhodnutia tak nezodpovedajú kritériám, ktoré sa vyžadujú v rámci zásadnej požiadavky na spravodlivé konanie, poskytujúce dostatočnú mieru ochrany práv jeho účastníkov, vrátane práva na primerané odôvodnenie rozhodnutia, teda zrozumiteľnosť rozhodnutia a dostatok ním vyjadrených dôvodov podporujúcich výrok. Odôvodnenie rozhodnutia musí byť spôsobilé na to, aby účastník konania (žalobca) mal možnosť účinne sa brániť proti jednoznačne a určito vyjadreným právnym záverom konajúcich orgánov, inak rozhodnutie ako celok nie je spôsobilé na prieskum zákonnosti v rámci ústavou garantovaného základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 Ústavy SR).“

27. S poukazom na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v rozsudku sp. zn. 5Sžk/32/2017 zo dňa 30.04.2019 (viď vyššie) dospel kasačný súd k záveru, že kasačné námietky sťažovateľa, podľa ktorých krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, sú dôvodné.

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za podstatné zdôrazniť, že v prejednávanej veci nebolo spornou otázka, či sťažovateľ svojím konaním porušil služobnú disciplínu a dopustil sa disciplinárneho previnenia v zmysle § 52 ods. 1 zákona o štátnej službe. Uvedená skutočnosť bola v rámci disciplinárneho konania náležitým spôsobom preukázaná, pričom ani samotný sťažovateľ skutok tak, ako sa stal, nepopieral. Kasačný súd preto ustálil, že sporným v prejednávanej veci bolo posúdenie, či orgány verejnej správy postupovali správne, keď mu za predmetné disciplinárne previnenie uložili disciplinárne opatrenie - zníženie služobného platu o 5 % na dobu jedného mesiaca. Rozporuplným teda v danom prípade bolo posúdenie primeranosti disciplinárneho opatrenia uloženého sťažovateľovi za spáchané disciplinárne previnenie na základe disciplinárneho rozkazu č. 7/2017 zo dňa 07.11.2017.

29. Kasačný súd v súvislosti s posúdením otázky porušenia povinnosti vyplývajúcej žalobcovi z čl. 43 ods. 5 nariadenia dáva do pozornosti, že predmetné nariadenie ukladá policajtovi oboznámiť sa s vykonanou zmenou a toto oboznámenie potvrdiť svojím podpisom aj s uvedením dátumu oboznámenia sa pri prvom nástupe do služby po vykonaní zmeny v pláne služieb. Potvrdením zmeny plánu služby po nástupe policajta do služby uvedeným postupom je naplnená požiadavka oboznámenia sa s plánom zmeny služby. Vzhľadom na uvedené, za oboznámenie sa so zmenou plánu služby nemožno v zmysle tohto nariadenia považovať upovedomenie o zmene plánu služby, keďže toto má iba informatívny charakter. Sťažovateľ teda nepostupoval v intenciách nariadenia, nakoľko sa so zmenou plánu služby neoboznámil vyššie popísaným spôsobom. Kasačný súd preto ustálil porušenie čl. 43 ods. 5 nariadenia.

30. Súčasne však kasačný súd považuje za potrebné upriamiť pozornosť na to, že pri posudzovaní otázky porušenia tejto povinnosti a naň nadväzujúcu disciplinárnu zodpovednosť policajta je nevyhnutné prihliadať i na účel sledovaný čl. 43 ods. 5 nariadenia, ktorým je nepochybne zabezpečenie včasnosti oboznámenia sa s plánom služieb a zmenami v ňom vykonanými tak, aby bol naplnený jeho účel, t. j. aby policajti vykonali služby tak, ako sú v pláne naplánované. V danom prípade zmena výkonu služby bola sťažovateľovi oznámená ústne dňa 02.10.2017 s tým, že dňa 08.10.2017 bol zaradený do futbalových opatrení v čase od 16.00 do 22.00. Sťažovateľ napriek opomenutiu podpísať zmenu plánu služby do služby dňa 08.10.2017 riadne nastúpil a celú službu odslúžil.

31. Platí, že aj v podmienkach štátnej služby príslušníkov Policajného zboru možno disciplinárne opatrenie uložiť iba v prípade, ak sa preukáže, že policajt spáchal disciplinárne previnenie, pričom v zmysle § 54 zákona o štátnej službe je to možné iba v prípadoch, kedy na nápravu policajta a na obnovenie služobnej disciplíny za menej závažné konanie, ktoré má znaky disciplinárneho previnenia alebo znaky priestupku, nepostačuje uloženie výčitky. Z uvedeného je zrejme, že nie je účelné trestať policajta za každú cenu, i za malé disciplinárne previnenie.

32. Kasačný súd zastáva názor, že v danom prípade došlo k porušeniu služobnej disciplíny a k disciplinárnemu previneniu sťažovateľa tak, ako to bolo ustálené v administratívnom konaní, preto orgány verejnej správy postupovali v súlade so zákonom, keď uvedené porušenie kvalifikovali ako disciplinárne previnenie. Zároveň však kasačný súd zistil, že orgány verejnej správy dostatočne neodôvodnili závažnosť disciplinárneho previnenia, ktorého sa sťažovateľ dopustil.

33. Posúdenie závažnosti disciplinárneho previnenia pri rozhodovaní o uložení druhu disciplinárneho opatrenia z hľadiska možnosti nápravy policajta a obnovenia služobnej disciplíny podlieha správnej úvahe konajúceho služobného orgánu, ktorý pri rozhodovaní prihliada na zákonné kritériá pre ukládanie disciplinárnych opatrení - povahu protiprávneho konania, okolnosti, za ktorých bolo spáchané, jeho následky, mieru zavinenia a doterajší postoj policajta k plneniu služobných povinností.

34. Podľa názoru kasačného súdu v preskúvaných rozhodnutiach absentuje správna úvaha, na základe ktorej orgány verejnej správy rozhodli o postihu sťažovateľa za spáchané disciplinárne previnenie a nevysporiadali sa s námietkou absencie materiálneho znaku protiprávneho konania sťažovateľa. Najvyšší súd Slovenskej republiky má za to, že vzhľadom na absenciu správnej úvahy, na základe ktorej orgány verejnej správy rozhodli o tom, akým spôsobom potrestajú sťažovateľa za spáchanie disciplinárneho previnenia, možno konštatovať, že ich rozhodnutia vykazujú znaky nepreskúmateľnosti.

35. V rámci odôvodnenia predmetného tvrdenia kasačný súd poukazuje na ustanovenie § 56 ods. 2 zákona o štátnej službe, zo znenia ktorého vyplýva, že kľúčovým pri rozhodovaní o uložení vhodného disciplinárneho opatrenia, ako následku spáchaného disciplinárneho previnenia v konkrétnom prípade, je predovšetkým náležité zohľadnenie povahy protiprávneho konania, okolností, za ktorých bolo toto spáchané, jeho následkov, miery zavinenia, ako aj doterajšieho postoja policajta k plneniu služobných povinností. Oprávnený subjekt je teda povinný pri rozhodovaní o forme, resp. spôsobe postihu disciplinárneho previnilca prihliadať aj na iné skutočnosti, ako je samotný skutok zakladajúci zodpovednosť za disciplinárne previnenie. Z uvedeného dôvodu je preto obzvlášť dôležité, aby orgán verejnej správy náležitým spôsobom premietol svoje úvahy o primeranosti konkrétneho disciplinárneho opatrenia, resp. iného prostriedku nápravy do odôvodnenia rozhodnutia, čím možno predísť prípadným pochybnostiam o miere jeho objektívnosti a nezáujatosti.

36. Po preskúmaní rozhodnutí orgánov verejnej správy oboch inštancií Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v predmetných rozhodnutiach absentuje úvaha o tom, na základe akých skutočností rozhodli konajúce orgány o postihu sťažovateľa za spáchané disciplinárne previnenie. Len uvedenie a opis skutočností, na ktoré orgán verejnej správy prihliadal bez vyhodnotenia ich vzájomnej súvislosti a vyvedenia logického záveru, ktorý odôvodňuje uloženie konkrétneho disciplinárneho opatrenia, nie je postačujúce na konštatovanie súladu rozhodnutia žalovaného s ustanovením § 241 ods. 3 zákona o štátnej službe.

37. Kasačný súd tak dospel k záveru odlišnému ako formuloval v napadnutom rozhodnutí krajský súd. Ďalšími námietkami sťažovateľa sa kasačný súd nezaoberal, lebo už zhora uvedené a zistené dôvody vyhodnotil kasačný súd ako relevantné na vyhoviecie kasačnej sťažnosti a zakladajúce nutnosť zmeny rozsudku krajského súdu.

38. Kasačný súd preto ustálil, že krajský súd postupoval v rozpore so zákonom, keď žalobu sťažovateľa zamietol. Na základe zisteného skutkového stavu a uvedených právnych skutočností rozhodol kasačný súd tak, že rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 2 S.s.p. zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

39. V ďalšom konaní bude povinnosťou žalovaného postupovať vo vyššie načrtnutej línii, prejednať vec v medziach podaného odvolania, dôsledne sa vysporiadať so všetkými námietkami sťažovateľa, vrátane námietok uvedených v kasačnej sťažnosti, znovu vo veci rozhodnúť a svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodniť najmä v otázke závažnosti porušenia povinnosti sťažovateľa potvrdiť

oboznámenie sa so zmenou plánu služieb z hľadiska kritérií uvedených v ustanovení § 52 ods. 2 zákona o štátnej službe a posúdenia konania sťažovateľa ako disciplinárneho previnenia, ktoré dosahuje takú intenzitu, ktorá odôvodňuje uloženie disciplinárneho opatrenia, a to s prihliadnutím na právny názor vyslovený kasačným súdom.

40. O nároku sťažovateľa na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 a 2 S.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p a § 175 ods. 1 S.s.p. tak, že úspešnému sťažovateľovi priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde.

41. Žalovanému kasačný súd nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde podľa § 467 ods. 1 a 2 S.s.p. v spojení s § 168 S.s.p. a § 175 ods. 1 S.s.p. vzhľadom na neúspech v konaní nepriznal.

42. O výške náhrady trov konania na krajskom súde a kasačnom súde rozhodne podľa ustanovenia § 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 175 ods. 2 S.s.p. krajský súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

43. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyseľne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.